

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Knappekullaskolan skolenhet 2 i Lerums kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Knappekullaskolan skolenhet 2* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Knappekullaskolan skolenhet 2* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella skillnader och analysera vad dessa beror på.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **27 september 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11035) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Knappekullaskolan skolenhet 2* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är följande. Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar välfungerande förutsättningar för lärarna att samverka och ser också till att ett lärande sker i kollegiet. Ansvar och mandat för specialfunktionerna är också tydliga. Vidare ser rektorn till att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare och att obehöriga lärare får stöd i sitt arbete. På skolenheten finns ett jämställdhetsarbete som i viss utsträckning syns i undervisningen och rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat ser ut utifrån ett genusperspektiv. Rektorn skaffar sig en nulägesbild av undervisningen genom att bland annat följa upp skolenhetens kunskapsresultat och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Dock behöver rektorns analys av resultaten utvecklas, så att utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser tydligare möter de behov som finns på skolenheten.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger goda förutsättningar för lärarna att samverka och ser även till att ett lärande, som ger avtryck i undervisningen, sker i kollegiet. För de specialfunktioner som finns på skolenheten är ansvar och mandat tydliga. Enligt inskickad dokumentation och intervjuer finns en mötesstruktur och till exempel träffas lärarna varje vecka i arbetslagsmöten och lärarkonferenser. Det finns på skolan även en förstelärargrupp som har i uppdrag att utveckla undervisningen och en utvecklingsgrupp som har ansvar för skol- och kompetensutvecklingsinsatser. Detta arbete möjliggör att det sker ett lärande i kollegiet som ska ge avtryck i undervisningen utifrån identifierade fokusområden, som exempelvis ledarskap i klassrummet och elevers inflytande. Det finns även möjlighet för lärarna att samverka med elevhälsan och rektorn kring undervisningen på individ-, grupp- och organisationsnivå. Ärendena som lärarna tar upp tas sedan även upp på elevhälsoteamets möten. Lärarna samverkar både kring elevrelaterade frågor och utveckling av undervisningen vid de olika mötena, och beroende på forum är det rektorn eller lärarna som styr innehållet. Vidare arbetar lärarna vid lärarkonferenser med "röda tråden", som ska skapa likvärdighet och samsyn mellan de olika arbetslagen och årskurserna på hela skolan. Vad uppdragen

som arbetslagsledare och förstelärare innebär är tydliga, och det är även tydligt vad de olika arbetsgrupperna har för uppdrag och syften.

I granskningen framkommer vidare att rektorn ser till att alla lärare tillämpar skolans arbets- och förhållningssätt genom information vid terminsuppstart och genom olika insatser kring skolans olika planer och riktlinjer. Till exempel finns tydliga instruktioner gällande dokumentation av bedömningar och hur rastvärdar ska arbeta med trygghet. I granskningen framkommer vidare att rektorn ser till att obehöriga lärare får introduktion och stöd samt att skolans arbets- och förhållningssätt tillämpas av alla lärare. Obehöriga lärare får stöttning genom att behöriga lärare i arbetslagen bistår dem i planerings- och bedömningsarbetet. Obehöriga lärare får inte göra bedömningar av elevernas kunskaper själva.

Jämställdhetsarbete

Av Skolinspektionens granskning framkommer att det på skolenheten bedrivs ett i vissa delar strategiskt arbete med jämställdhet. Av intervjuer och inskickat material framkommer att rektorn har kännedom om hur till exempel elevernas kunskapsresultat, upplevda trygghet och studiero ser ut utifrån ett genusperspektiv. Exempelvis har man uppmärksammat att det finns en skillnad i hur pojkar och flickor upplever studieron i årskurs 5 samt att flickor oftare har en högre upplevelse av trygghet på skolan. Vidare framgår att lärarna arbetar för att utmana traditionella värderingar och förhållningssätt, bland annat genom att välja högläsningböcker utifrån ett jämställdhetsperspektiv och att diskutera stereotypa könsnormer kopplade till områden i undervisningen. När några klasser uppmärksammade vad som kan uppfattas som negativa könsnormer på skolan fick eleverna anordna en dag då det fördes djupare diskussioner om könsnormer.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en bild av undervisningen genom uppföljning av skolenhetens resultat. Hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen följs också upp i det systematiska kvalitetsarbetet. Av inskickat material och intervjuer framgår exempelvis att lärarna kontinuerligt följer upp elevernas kunskapsresultat, analyserar dem och dokumenterar enligt en kommungemensam mall. Rektorn tar sedan del av lärarnas analyser. Det finns en årsplan för analysmöten som hålls en gång per termin, där rektorn och elevhälsan träffar de årskursvisa arbetslagen. Uppföljningen sker på både individ- och gruppnivå och utgör underlag för kvalitetsrapporten. I detta arbete jämförs exempelvis flickors och pojkars resultat. Rektorn har även noterat skillnader i resultaten i NO och SO, i ett av arbetslagen. Enligt lärarna följer rektorn upp hur undervisningen genomförs, att

den utgår från styrdokumentet och hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen genom lektionsobservationer, medarbetarsamtal och på arbetsplatsträffar. Rektorn tar även del av lärarnas planering på skolans lärplattform och deltar på arbetslagsmöten.

Av Skolinspektionens granskning framkommer att rektorns analys av resultaten behöver utvecklas, så att utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser tydligare möter de behov som finns på skolenheten. Det framgår av inskickat material och intervjuer bland annat att lärarna, inom ramen för analysmöten där rektorn och elevhälsan följer upp elevernas kunskapsresultat, analyserar elevers kunskapsresultat. Resurser fördelas utifrån resultaten och vad som framkommer under analysmötena. Emellertid framkommer det att rektorn utifrån detta inte genomför en fördjupad analys av resultaten, utan rektorn använder sig av den analys lärarna genomfört som underlag för beslut. Lärarna genomför en jämförande analys där de dokumenterar och analyserar utifrån ett underlag från rektorn som omfattar flera faktorer, som exempelvis tendenser och mönster utifrån statistik, avvikande resultat inom olika områden i relation till andra områden. Även elevrelaterade parametrar som elevers kön, föräldrars utbildningsbakgrund och elever med utländsk bakgrund tas i beaktande. Dessa analyser följs sedan upp av rektorn, elevhälsan och arbetslagen inom ramen för analysmöten. Emellertid uppger representanter för elevhälsan att rektorn inte genomför någon fördjupad analys där hen gör en orsaksanalys utifrån undervisningens genomförande samt de förutsättningar lärarna får, utan rektorn tar del av arbetslagens analyser, och tar sedan hjälp av elevhälsoteamet vid resursfördelningen. Även om lärarna uppger att rektorn har möjlighet att följa upp lärarnas analyser och skulle reagera på avvikelser, så framkommer inte att detta gjorts utifrån en av rektorn utförd analys. När det gäller fördelning av resurser, och uppdelning i undervisningsgrupper, framkommer i granskningen att dessa utgår från elevantal, kunskaps- och enkätresultat och skolenhetens ekonomiska förutsättningar. Lärarna har också fått i uppdrag att se över resurserna och resursbehoven i arbetslagen. Rektorn har också startat upp en planeringsgrupp på skolenheten för att skapa samsyn och transparens i resursfördelningen. Dock framkommer det även att det främst är lärarnas analys av kunskapsresultaten och inte en av rektorn genomförd analys som ligger till grund för beslut kring resursfördelning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens

genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte fattar beslut om utvecklingsåtgärder utifrån en orsaksanalys av skolenhetens resultat som utgår från undervisningens genomförande samt de förutsättningar lärarna får. Rektorn gör visserligen en uppföljning av kunskapsresultaten, men är inte i någon högre grad involverad i analysen och framtagandet av underlaget för resursfördelningen

Av skollagen framgår att rektorn ansvarar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, analysera och utveckla utbildningen. Rektorn behöver således följa upp elevernas resultat, undervisningens genomförande och förutsättningar för undervisningens genomförande för att skaffa sig ett underlag för analys. Med utgångspunkt i orsaksanalysen behöver rektorn vidare besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder. Att utgå från orsaksanalysen innebär att insatserna är behovsanpassade för skolenhetens verksamhet.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar analysen av skolans resultat genom att analysera hur olika resultat samvarierar med den undervisning som bedrivs samt andra förutsättningar som skolan har. Variationer och skillnader mellan elevgrupper, klasser, ämnen och kön behöver belysas och sättas i relation till undervisningens kvalitet samt andra förutsättningar för undervisningens genomförande. Det är viktigt att söka förklaringar och orsaker till varför måluppfyllelsen ser ut som den gör och synliggöra vilka åtgärder man bör vidta för att förbättra resultaten. Analysen bör således ge en bild av både vilka framgångsfaktorer och utvecklingsbehov som finns. I analys- och utvecklingsarbetet behöver såväl rektor, lärare som elevhälsa vara delaktiga. Rektorn behöver även fatta beslut om utvecklingsinsatser som ska genomföras, utifrån de behov man uppmärksammat, och tillsammans med personalen följa upp att dessa får avsedd effekt. Att utgå ifrån orsaksanalysen innebär att insatserna är behovsanpassade för skolans verksamhet. Insatserna kan därmed också utjämna eventuella skillnader inom skolan, mellan lärare, ämnen och årskurser. En del av ett utvecklingsarbete kan vara att se till att lärare ges kompetensutveckling med utgångspunkt i de identifierade behoven, eller att justera organisationen för att möta de behov som uppmärksamrats.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens beslut är följande. Eleverna på Knappekullaskolan skolenhet 2 får en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är målfokuserad, väl varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare är den strukturerad, med tydliga inledningar, sammanhang i genomgångar och logiskt flöde i uppgifterna och det förekommer också tydliga avslut. Undervisningens innehåll och arbetssätt är överlag anpassade till aktuell elevgrupp. Undervisningen innehåller också inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och lärarna har höga förväntningar på eleverna. I undervisningen ges eleverna möjlighet att reflektera över och få strategier för sitt eget lärande, och erhåller därmed vissa möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande. På skolenheten saknas dock ett arbetssätt där eleverna är delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

I Skolinspektionens granskning framkommer att undervisningen på Knappekullaskolan skolenhet 2 är målfokuserad, i hög grad varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är även välstrukturerad med tydliga inledningar. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att lärarna stöttar och hjälper eleverna på ett aktivt och adekvat sätt. Till exempel går samtliga lärare runt bland eleverna under arbetet och ser till att de kommer igång och kommer vidare med uppgifterna. Samtliga observerade lektioner inleds med att lärarna, mer eller mindre kortfattat, berättar vad lektionen ska handla om. De flesta av dem har också i förväg antingen skrivit eller satt upp den uppgift lektionen ska starta med på tavlan samt angett vad lektionen har för mål. Det förekommer även att lärare återknyter till vad som tidigare gjorts i ämnet. Lärarna tydliggör också för eleverna vad de behöver kunna utifrån läro- och kursplan i de pedagogiska planeringarna och att detta sedan kopplas till det mindre målet som står skrivet på tavlan. På skolenheten finns det gemensamma riktlinjer kring hur strukturen för lektionerna ska se ut, och rektorn uppger att hen följer upp så att dessa

följs. När det gäller hur undervisningen varierar visar lektionsobservationerna att lärarna på ett välfungerande sätt växlar mellan olika arbetssätt, som till exempel att låta eleverna arbeta med skriftliga och muntliga arbetsuppgifter, genomföra praktiska moment eller se på film. Arbetsformerna varierar också genom att eleverna växelvis får arbeta enskilt, i par/grupp och i helklass. Lärarna ger också exempel på att de varierar undervisningen exempelvis genom att låta eleverna arbeta med ”mattekluringar”, titta på kortfilmer i SO, och högläsning.

Stimulans och anpassning

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt generellt är anpassade till aktuell elevgrupp samtidigt som arbetet stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Av inskickade dokument och intervjuer framgår att lärarna möjliggör för elever att arbeta med uppgifter på en för dem anpassad nivå. Lärarna berättar att det är en styrka i undervisningen på skolenheten att de kan tilldela elever uppgifter utifrån vilken nivå eleverna än befinner sig på. Skolinspektionen noterar dock att vid lektionsobservationerna är arbetsuppgifterna desamma för samtliga elever. Exempel från lektionsobservationer är att eleverna får instruktioner kring vad de ska arbeta med om de blir klara med uppgiften tidigare än kamraterna. Det framkommer att eleverna ges möjlighet att fördjupa sitt lärande, då de ofta får extrauppgifter om de blir klara med uppgifterna snabbt. Till exempel finns det i matematiken böcker på olika nivåer om eleverna vill fördjupa sig i något, eller om de vill öva på mer grundläggande nivå. Det finns även ”spetsmatte” för elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. En elev nämner också att hen fått individanpassade och utmanande uppgifter i bild. Emellertid säger vissa elever att de inte alltid har möjlighet att fördjupa sig i något om de skulle vilja det på grund av tidsbrist. Eleverna säger också att de får den hjälp de behöver i skolarbetet. De berättar vidare att det finns möjlighet att få hjälp i skolans studiehall och vid olika läxhjälpstillfällen om man skulle behöva det. Någon lärare berättar att hen anpassar stödet och ger eleverna olika grad av stöttning i en uppgift.

Vidare visar granskningen att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna har höga förväntningar på eleverna. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer till exempel att lärarna ger eleverna beröm när de presterat väl. Under flera av de observerade lektionerna uppmuntrar lärarna både enskilda elever och hela klassen genom att säga till exempel: ”Bra räknat” eller ”Snyggt”. Vid en lektion får hela klassen beröm för hur de genomfört ett studiebesök. Eleverna säger att lärarna berömmar dem regelbundet. När det gäller lärarnas förväntningar på eleverna framkommer att lärarna aktivt arbetar med att utmana elever och eleverna berättar att lärarna är tydliga med vad som förväntas av dem samt att lärarna säger att de förväntar sig att eleverna ska lyckas.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att eleverna får goda möjligheter att ta ansvar över sitt eget lärande genom att de ges strategier för detta i undervisningen. Av intervjuer framkommer att lärare och elever på lektioner pratat om olika sätt att lära. Samtliga elever säger att detta är något de pratat om i undervisningen. Enligt flera lärare och representanter från elevhälsan arbetar lärarna generellt med att ge eleverna strategier för sitt eget lärande och eleverna är vana att få arbeta med samma uppgift på olika sätt. Lärarna ger flera exempel på hur de arbetar med att ge eleverna strategier. En lärare säger att hen kan jämföra elevernas tidigare uppgifter med aktuella uppgifter för att eleven ska se sin progression. Andra exempel som nämns där elevernas utveckling synliggörs är självdiagnos i matematik, framtidsyftande kommentarer i skrivuppgifter och individuella avstämningsamtal.

Skolinspektionens granskning visar vidare att det på skolenheten till viss del finns ett arbetssätt där eleverna är med i planeringen och utvärderingen av undervisningen, men att elevernas inflytande bör utvecklas. Av intervjuer och dokument framgår att elevinflytande diskuterats på skolenheten. Elever kan hos vissa lärare bli involverade i olika former av utvärderingar som exempelvis genom att fylla i en skoldagbok, men det framkommer också att eleverna i övrigt ges begränsat inflytande när det gäller att utvärdera undervisningens innehåll. Enligt rektorn finns det inga gemensamma riktlinjer för utvärdering. När det gäller elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen uppger eleverna att lärarna frågar vad eleverna kan om ett område vid uppstart. Vidare säger vissa elever att de ofta får vara med och påverka arbetsformer. Till exempel nämner eleverna att de fått välja att jobba med elevspel, och hur de ska förbereda sig inför ett prov. Det framkommer vidare att man på skolenheten diskuterat elevinflytande utifrån att det området blivit lägre värderat av eleverna i enkäter. Dock har diskussionen mer handlat om att tydliggöra och medvetandegöra för eleverna när de utövar inflytande.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges större inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att det på Knappekullaskolan skolenhet 2 till viss del finns ett arbetssätt där eleverna är delaktiga i planeringen och utvärderingen av undervisningen, men att arbetet kan utvecklas. Även om elever ges visst inflytande

över undervisningens former är de i begränsad omfattning delaktiga gällande exempelvis undervisningens innehåll. Vidare får eleverna inte, på ett systematiskt sätt, utvärdera undervisningen.

Enligt skollagen ska elever ges inflytande över utbildningen och enligt läroplanen ska läraren till exempel tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Vidare framgår av läroplanen att rektorn har ett särskilt utpekat ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så ett aktivt elevinflytande gynnas.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, arbetar aktivt för att öka elevernas delaktighet i både planeringen och utvärderingen av undervisningen. Till exempel behöver lärarna i högre grad beakta de synpunkter som eleverna för fram och låta dessa påverka planeringen och genomförandet av undervisningen. Det kan vara allt från att undervisningens innehåll präglas av elevernas erfarenheter till att eleverna bidrar med idéer om arbetssätt och arbetsformer. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförts avseende innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt. Detta är särskilt viktigt om undervisningen inte fungerar, så att läraren har möjlighet att förändra upplägg och genomförande i befintlig undervisningsgrupp.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande: Det genomförs på Knappekullaskolan skolenhet 2 ett samlat arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Rektorn, lärarna och elevhälsan vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö. Vidare bedrivs ett medvetet arbete, byggt på en analys av situationen på skolan, för att skapa trygghet. Även elevernas trygghet på sociala medier omfattas av detta arbete.

Studiero

Granskningen visar att det på skolan finns ett förebyggande arbete, där eleverna är delaktiga, för att skapa studiero. Rektorn och lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att skapa en lugn miljö. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att det, som ett led i det förebyggande arbetet med att skapa studiero, finns gemensamma riktlinjer, såsom bland annat att eleverna har fasta platser och att lärarna ska arbeta med en tydlig lektionsstruktur. Riktlinjerna följs sedan upp av rektorn. I klasserna diskuteras det kontinuerligt kring studiero, bland annat på klassråd, och eleverna involveras i arbetet genom att de får komma med förslag och påverka vilka regler som ska gälla i klassrummet. Studiero har varit ett fokusområde på skolan och man har dedikerat en halvdag för arbetslagen att utveckla arbetet med studiero. Exempelvis har man arbetat med hur man skalar av i klassrummen med hjälp av skärmar och andra hjälpmedel samt hur man bäst delar upp eleverna i grupper i och utanför klassrummet. Detta har enligt lärarna lett till en förbättring i studiero. Även om lärarna arbetar förebyggande för studiero saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur lärarna ska agera om studieron brister och det framkommer att lärarna agerar på olika sätt. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna fortsätter att utveckla arbetet med studiero och även skapar ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar kan hanteras.

Trygghet

Granskningen visar att det på skolenheten bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolan. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att elevernas upplevelse av trygghet årligen kartläggs genom en trygghetsenkät för samtliga årskurser. Dessutom använder de sig av resultaten från Skolenkäten, där resultaten för elever i årskurs 5 våren 2022 visade att det samlade resultatet på Knappekullaskolan skolenhet 2 för området trygghet är högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter i riket. Andra kartläggningar sker exempelvis genom skolans trygghetsgrupp, bestående av lärare från varje arbetslag, rektorn och kurator, som har i uppdrag att kartlägga och följa upp tryggheten genom olika enkäter samt initiera insatser för ökad trygghet på skolan. Även enskilda elevers upplevelse av trygghet följs upp både av trygghetsgruppen och i hälsosamtalen som skolsköterskan genomför, samt av lärarna vid utvecklingssamtalen. För att upprätthålla och utveckla elevernas upplevelse av trygghet vidtas relevanta förebyggande och främjande åtgärder såsom exempelvis att lärarna är rastvärdar och att skolan har gemensamma rastaktiviteter. Lärarna diskuterar fortlöpande tryggheten, till exempel på arbetslagsmöten. Vidare är eleverna delaktiga i trygghetsarbetet, främst genom klass- och elevråd. Exempelvis fick eleverna bestämma ordningsregler då det framkommit att eleverna upplevde det otryggt att spela fotboll på rasterna. När det gäller elevernas trygghet och säkerhet på nätet sker ett arbete kring detta genom att

lärarna, tillsammans med kuratorn arbetar med eleverna i främst årskurs fyra och fem. Arbetet utgår från en bok som tar upp ämnen som nätetik samt hur man undviker farliga och obekväma situationer på nätet. Lärarna har även kommunicerat med vårdnadshavare och informerat om de appar som eleverna använder sig av.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn ger lärarna på Knappekullaskolan skolenhet 2 förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar genom goda möjligheter att samverka med varandra. Rektorn analyserar inte skillnader i bedömningar i olika ämnen och årskurser och för inte diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Däremot tar rektorn del av den analys som genomförs av lärarna.

Kvalitetssäkring av omdömen

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att lärarna har goda möjligheter att samverka när de gör sina omdömen. Till exempel sambedömer lärarna inom arbetslaget, och i årskurserna 4 och 5 sker även sambedömning mellan arbetslagen. Rektorn har sett till att det finns avsatt tid för sambedömning och samplanering av undervisning samt en bedömningspolicy som lärarna ska följa. Exempelvis har lärarna bland annat diskuterat olika kunskapsnivåer, vad som ska betraktas vara "mer än godtagbara kunskaper" och att eleverna ska ges möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt. Även olika underlags tyngd i bedömningen har diskuterats, till exempel provresultats tyngd i relation till andra underlag för den sammantagna bedömningen av elevers kunskaper. De lärare som inte har möjlighet till sambedömning i sina ämnen inom skolenheten har samverkat med lärare från andra skolenheter i kommunen. För att kvalitetssäkra bedömningen i de ämnen där obehöriga lärare undervisar har rektorn säkerställt att behöriga lärare har huvudansvaret för bedömningen, samt att de obehöriga lärarna får stöd i undervisningen. För att ytterligare kvalitetssäkra omdömen planerar rektorn att

tillgodose lärarnas önskemål om att påbörja sambedömning med mottagande högstadieskola för att ytterligare höja kvalitetssäkringen av omdömen.

Diskussion och analys av omdömen

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn inte gör en egen analys av skillnader i bedömning i olika ämnen och årskurser och för diskussioner med lärare utifrån dessa analyser. Däremot tar rektorn del av den analys som genomförs av lärarna. Av inskickade dokument och intervjuer framkommer att rektorn har möjlighet att ta del av de kunskapsbedömningar lärare dokumenterar i skolans lärplattform. Emellertid vet flera lärare inte om rektorn faktiskt gör en uppföljning eller analys av deras omdömen. Den analys som sker genomförs av lärarna själva. I analysen tittar lärarna på skillnader mellan ämnen, årskurser och resultat på de nationella proven, i syfte att öka förutsättningar för att arbeta med likvärdiga omdömen. Lärarna från olika årskurser läser varandras analyser och har en dialog kring dessa, för att fördjupa analysen och utveckla bedömarkompetensen. Även om lärarna genomför en analys, är rektorn inte involverad i analysen, och använder inte analysen i syfte att utveckla arbetet med likvärdiga bedömningar inom verksamheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar för att identifiera eventuella skillnader och analysera vad dessa beror på.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte analyserar kunskapsresultat för att identifiera eventuella avvikelser i de bedömningar som lärare gör. Visserligen jämför lärarna resultat i olika ämnen i syfte att skapa en likvärdighet i bedömningar och utveckla bedömarkompetensen, men rektorn genomför inte en analys av bedömningarna i syfte att skapa en likvärdig och rättvisande bedömning.

Enligt skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas. I det ansvaret ligger att undersöka om det finns omotiverade avvikelser i kunskapsresultat inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma till rätta med dem.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett arbete med att följa upp och analysera lärarnas omdömen ur ett likvärdighetsperspektiv. Om omdömen och övriga bedömningar görs på olika grunder och skiljer sig mellan lärare, finns en risk för att dessa inte överensstämmer med elevernas faktiska kunskaper. Det kan också medföra att elever i behov av särskilt stöd inte uppmärksammas i tid och på lika

grunder. Om avvikelser framkommer i analysen behöver rektorn ta reda på orsakerna. Detta för att rektorn ska kunna fastställa om eventuella skillnader kan bero på att lärarna har gjort olika tolkningar av styrdokumentet, eller att de bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt. Rektorn behöver också, beroende på vad analysen visar, föra en diskussion med enskilda lärare eller med hela kollegiet för att kunna besluta om utvecklingsinsatser. Syftet med åtgärderna bör vara att höja likvärdigheten och bedömarkompetensen på skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Larsson

X Kaiwan Adl Zarabi

Föredragande
Signerat av: Kaiwan Adl Zarabi

I handläggningen av ärendet har även utredare Christina Sjögren och Camilla Adler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Nio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 7 och 8 februari 2023. Besöket genomfördes av Kaiwan Adl Zarabi och Christina Sjögren.

Knappekullaskolan skolenhet 2, är en kommunal grundskola i Lerums kommun för årskurs 3-5. Läsåret 2022/2023 har skolenheten cirka 255 elever i årskurserna 3, 4 och 5. Skolenheten leds av en rektor.

Bilaga 3: Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning vid Knappekullaskolan skolenhet 2 i Lerums kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver i sin analys av skolenhetens samlade resultat sätta dessa i relation till de förutsättningar lärarna får och till undervisningens genomförande samt utifrån denna analys besluta om och genomföra utvecklingsåtgärder.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Rektorn och lärarna behöver utveckla varierade metoder och arbetssätt så att eleverna ges större inflytande och görs delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 3: Rektorn behöver följa upp lärarnas bedömningar och betygssättning för att identifiera eventuella skillnader och analysera vad dessa beror på.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?

Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: